

Kapsam Dışı Ürün Grupları ve YGM Raporları (DK1 Tespit Raporu)

I. Giriş

Diğer kurumların denetimine tabi olan ancak kapsam dışı beyan edilerek ithalatı yapılan eşyalarla ilgili olarak, uzun süredir beklenmekte olan Tebliğ (Gümrük Genel Tebliği (Serbest Dolaşıma Giriş) (Seri No: 18) (10.10.2024 t. 32688 s. R.G.) nihayet yayımlanarak yürürlüğe girdi. Söz konusu tebliğde metal hurda ithalatı ve Ticaret Politikası Önlemlerine ilişkin tespit işlemlerinin nasıl yapılacağına dair düzenlemeler de yer almakla birlikte söz konusu tespitlerin (MH1,TP1) çerçevesinin daha net olması, rapor münderecatlarının ilgili gümrük idaresinden gelecek yazı çerçevesinde şekillenecek olması hasebiyle daha anlaşılır olduğu ve sektörde bu meyanda tereddüde mahal olmadığı müşahade edildiğinden en azından bu yazımızda söz konusu tespit kodlarını bir kenara bırakarak diğer kurumların denetimine tabi olan ancak kapsam dışı beyan edilerek ithalatı yapılan eşyalarla ilgili YGM Tespit Raporunu (DK1) konu etmeye gayret edeceğiz.

Bilindiği üzere Türkiye'ye ithali öngörülen her türlü izin veya uygunluk belgesine veya bu belgeler yerine geçen bilgiye tabi eşyaya ilişkin yetkili kurumlarca yapılacak kontrollere dair **kendi mevzuatlarında düzenlenmesi şartıyla**, eşyanın serbest dolaşıma girişi sonrası beyana uygun kullanım, teslim veya işleme konu edilip edilmediğinin tespiti yetkilendirilmiş gümrük müşaviri raporu ile yapılacağı hususu mevzuatımıza derç edilmiştir. Bu anlamda kendi mevzuatlarında düzenleme yapan tek kurum Tarım ve Orman Bakanlığı olup "Tarım ve Orman Bakanlığının Kontrolüne Tabi Ürünlerin İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2024/5) (31.12.2023 t. 32416 s. 4.mük R.G.)" nin 10.maddesi ile kendi mevzuatında düzenleme yapmıştır. Özetle söz konusu tebliğ kapsamında yer alan ürünlerin ithalatı yapılabilmesi için ya ilgili il müdürlüklerinden "Uygunluk Yazısı" alınması veya kapsam dışında kalan ürünler için belirlenen sabit referans numarası beyan edilmek suretiyle işlem tesis edilmesi gerekir. Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavir (YGM) Raporları da kapsam dışı beyan edilen beyannameleri konu edinecektir.

Şimdilik “Diğer kurumlar” meyanında Tarım ve Orman Bakanlığı mevzuatında sayılan eşya grupları kapsam dahilindeyse de mevzuatında düzenleme yapacak olan tüm kurumlar için istikbalde YGM raporu tanzim edilebileceği düşünülebilir.

Anahtar Kelimeler & Kısaltmalar:

Ticaret Bakanlığı, Gümrükler Genel Müdürlüğü, Tebliğ, Diğer Kurumlar, Tarım ve Orman Bakanlığı, Ürün Güvenliği ve Denetimi (ÜGD), Kapsam Dışı, Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri (YGM), Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (GTİP), Tek pencere Sistemi (TPS), Sabit Referans Numarası, Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi (SDGR). DK1 Tespit Raporu.

II. Konuyla İlgili Mevzuat Düzenlemeleri Nelerdir?

Konuyla ilgili yapılan mevzuat düzenlemelerinin serencamını şu şekilde sıralayabiliriz.

- a-** Tarım ve Orman Bakanlığının Kontrolüne Tabi Ürünlerin İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2024/5) (**31.12.2023** t. 32416 s. 4.mük R.G.)
- b-** Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (**11.01.2024** t. 32426 s. R.G.)
- c-** Genelge No: 2024/8 (Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği Rehberi ve Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirleri Çalışma Bölgesi) (**24.05.2024**)
- d-** Gümrük Genel Tebliği (Serbest Dolaşıma Giriş) (Seri No: 18) (**10.10.2024** t. 32688 s. R.G.)

III. Hangi Durumlarda YGM Raporu Tanzim Edilecek?

Tarım ve Orman Bakanlığının Kontrolüne Tabi Ürünlerin İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2024/5)’den hareketle aşağıdaki ürün gruplarının ilgili tebliğ kapsamında olup,

- 1-** Fatura tutarının 500.000 TL’nin üzerinde olması,
- 2-** Tebliğin Ek-1/A ve Ek-1/B’de yer alan ve Ülkeye Girişte Veteriner Kontrollerine Tabi Olan Hayvan ve Ürünlere Dair Yönetmelik kapsamı dışında olması veya kapsam içerisinde olmakla beraber ürünlerin
 - a.** Petrol sanayii,
 - b.** Beşerî ilaç sanayii,
 - c.** Sabun sanayii,

d. Kozmetik sanayii ve benzeri,

Tarım ve Orman Bakanlığınca denetime tâbi olmayan sanayilerde kullanılmak üzere ithal edilmesi,

- 3-** Tebliğin Ek-2'sinde yer alan ürünlerin gıda ile temas etmeyecek, gıda ve yem sanayii dışında ve/veya karşılarında belirtilen amaçlar dışında kullanılacak olması,
- 4-** Tebliğin Ek-4'ünde yer alan ürünlerin hayvan sağlığı amacı dışında kullanılacak olması,
- 5-** Tebliğin Ek-5'inde yer alan ürünlerin veteriner tıbbi ürün ve veteriner tıbbi ürün imalinde kullanılan hammadde sanayiine verilmeyecek olması,
- 6-** Tebliğin Ek-6'sında yer alan hammaddelerin bitki koruma ürünü sanayiine verilmeyecek olması,
- 7-** Tebliğin Ek-2, Ek-5 ve Ek-6'sında yer alan ürünlerin laboratuvar analizinde kullanılacak olması,

Durumunda yapılan beyana uygun kullanımının veya tesliminin gerçekleştirilip, gerçekleştirilmediğinin tespiti Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri Raporu ile tevsik edilecektir.

Ayrıca firmalarımız veya Gümrük Müşavirlerimiz geriye dönük beyanname taramalarını yaparlarken 500.000 TL toplam fatura tutarını aşmakla birlikte aşağıdaki referans numaralarının beyan edilip edilmediğine göre de kendilerinden YGM raporu istenip, istenilmeyeceği sonucunu çıkarabilirler.

2024/5 Sayılı Tebliğ Kapsamında Muafiyetler Ve Kapsam Dışı Liste Numaraları	Kapsam Dışı Gerekçesi	Beyannameye Beyan Edilmesi Ön görülen Kapsam Dışına Beyanına İlişkin Sabit Referans Numaraları
Ek-1/A Ek-1/B'de	Petrol sanayii, beşeri ilaç sanayii, sabun sanayii, kozmetik sanayii ve benzeri Tarım ve Orman Bakanlığınca denetime tâbi olmayan sanayilerde kullanılması	15442489916128745008274
Ek-2	Gıda ile temas etmeyecek, gıda ve yem sanayii dışında ve/veya karşılarında belirtilen amaçlar dışında kullanılması	10617541565699503532523
Ek-4	Hayvan sağlığı amacı dışında kullanılacak olması	10746679379456304570062
Ek-5	Veteriner tıbbi ürün ve veteriner tıbbi ürün imalinde kullanılan hammadde	10655019861881571511690

	sanayiine verilmecek olması	
EK-6	Bitki koruma ürünü sanayiine verilmecek olması	11190652683877198781391
Ek-2, Ek-5 ve Ek-6	Laboratuvar analizinde kullanılacak olması	13977662350291883035269

Bununla birlikte YGM raporunun ibraz edilmesi ithalatçının, kapsam dışı beyanıyla ithal ettiği ürünlerin beyana uygun kullanımı veya teslimi konusundaki sorumluluğunu ortadan kaldırmadığı için;

- a-** Muhasebe kayıtlarının söz konusu durumu tevsik edecek şekilde tutulması,
- b-** Kayıtların özellikle genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri ve muhasebe standartları esas alınarak tutulması,
- c-** Aynı ithal ürün kapsam dahili ve kapsam haricinde kullanılıyorsa ürün gruplarının izlenebilirliğine yönelik kodlama sisteminin oluşturulması *(Kodlama yöntemi ile son tüketicinin ürün hakkında bilgi edinmesi sağlanır. Bunun yanı sıra üretici ürünü ile ilgili bir geri dönüş olması veya DK1 tespitlerinde olduğu gibi Nihai Ürünün hangi ithal hammaddeden üretildiği rahatlıkla takip edilebilir),*
- d-** Somut olay konusu ürünün devri veya satışı söz konusu olduğunda satış faturaları üzerine *"Tarım ve Orman Bakanlığının Kontrolüne Tabi Ürünlerin İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2024/5) Kapsamı Dışı Kullanımlar içindir"* meşruhatının düşülmesi,
- e-** Satış Sözleşmelerine bu konuya yönelik maddeler eklenmesi; ürünlerin kapsam dışında kullanılacağına dair taahhütname alınması,
- f-** Nihai ürüne ilişkin üretim planlaması yapılırken "Kapsam Dışı" kavramının göz önünde bulundurulması,
- g-** Üretilen nihai ürünlerin zikredilen tebliğ kapsamında olmadığına dair üretim akış şeması, Data sheet, ürüne ait teknik belgelerin hazırlanması,

Faydalı olacağı gibi YGM veya denetim görevlileri tarafından yapılacak tespitlerin sağlıklı bir şekilde tekemmül ettirilmesine de yardımcı olacaktır. Ayrıca yaptırımların ve mağduriyetlerin yaşanması da minimize edilecektir.

IV. YGM Tespit Raporları Ne Zaman Hazırlaması Gerekliyor?

YGM Tespit Raporları, serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihinden itibaren 6 ay içerisinde düzenlenmesi gerekmektedir. Eşyanın teslim, kullanım veya işleme konu edilmediğinin ispatı ve süresi içinde başvurulması kaydıyla süreler üçer aylık dönemler halinde 24 aya kadar uzatılabilecektir.

Ayrıca geçiş süreci bakımından 1/1/2024-30/6/2024 tarihleri arasında tescil edilen beyannamelere ilişkin YGM raporları **31/12/2024 (dahil)** tarihine kadar düzenlenmesi gerekmektedir. Diğer yönden geçiş süreci kapsamındaki beyannameler için de 31/12/2024 tarihine kadar başvuru yapılmak ve ispat yükümlülüğünü yerine getirmek suretiyle üçer aylık dönemler halinde süre uzatımı alınarak **beyannamenin tescil tarihinden itibaren yirmi dört aya kadar** sürecin uzatılması mümkündür.

V. Yaptırımlar

A- Yükümlü Firma Açısından Yaptırımlar:

İnsan sağlığı ve güvenliği ile hayvan ve bitki varlığı söz konusu olduğundan ithal edilen ürünlerin kapsam dışındaymış gibi beyan edip; kapsam içinde kullanılması mevzuatımızın en ağır yaptırımlarına müstahak görülmesi tabiidir. Bu bakımdan tebliğ aykırı hareket edenler, **yanlış veya yanıltıcı beyanda bulunanlar** ile sahte belge kullananlar, ibraz edenler veya belgede tahrifat yapanlar hakkında anılan tebliğin 13.maddesinde hüküm altına alındığı üzere, 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu, 4458 sayılı Gümrük Kanunu, Teknik Düzenlemeler Rejimi Kararının ilgili hükümleri ve ilgili diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere,

- 1-** Tespit raporunun süresi içerisinde ibraz edilmemesi halinde, ibraz süresinin bitiminden itibaren başlamak üzere raporun ibraz edildiği güne kadar geçen her gün için yükümlüye Gümrük Kanunu'nun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca usulsüzlük cezası uygulanacaktır.
- 2-** Usulsüzlük cezası en fazla iki aylık süre için uygulanır ve iki aylık sürenin sonunda Gümrük Yönetmeliğinin 181 inci maddesinin onuncu fıkrasının (c) bendinde belirtildiği üzere ilgili kurum bilgilendirilir ve kurumdan gelen cevaba göre işlem tesis edilecektir. (Ayrıca G.K 235. maddesi hazır ve nazırdır).
- 3-** Süresi geçirilerek ibraz edilen tespit raporları ancak süre bitiminden itibaren iki ay içinde ibraz edilmiş olması ve düzenlenen cezaların tahsili şartıyla kabul edilecektir.

B- YGM Açısından Yaptırımlar:

Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerince yapılan işlemlere ilişkin olarak mevzuata aykırı durumların belirlenmesi halinde haklarında Kanunun geçici 6 ncı maddesi hükümleri saklı olduğu göz önünde bulundurularak bu tebliğ kapsamında ön görülen yaptırımlar şunlardır:

- 1-** İlk seferde YGM yazı ile uyarılarak tespit işlemlerinin mevzuata uygun yapılması istenir.

- 2- Bir takvim yılı (1 Ocak-31 Aralık) içerisinde ikinci defa yazı ile uyarılan YGM için diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla G.K 241 inci maddesine istinaden usulsüzlük cezası uygulanır.
- 3- Aynı takvim yılı içerisinde üçüncü aykırılığın tespitinde, **altı ay boyunca** yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin DK1 kapsamında tespit raporu düzenlemesine izin verilmez ve G.K 241 inci maddesine istinaden usulsüzlük cezası uygulanır.
- 4- Tespit işlemiyle ilgili görevin bağımsızlık, tarafsızlık ve dürüstlikle yapılmaması veya kusurlu olarak yapılması ya da kanunda yer alan mesleğin genel prensiplerine aykırı hareketle bulunulması veya dolaylı temsil suretiyle faaliyet gösteren gümrük müşavirleriyle ya da tespit işlemini yaptıran yükümlü ile doğrudan veya dolaylı iş ilişkisi içinde olduğunun tespit edilmesi durumlarında yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin yetki belgeleri geri alınır. Bu şekilde yetki belgeleri geri alınan gümrük müşavirlerine tekrar yetki belgesi verilmez.

VI. Bilge Sisteminde Bir Değişiklik Söz Konusu Olacak mı?

İşlemlerin kendi içerisinde otokontrolünün olması bakımından BİLGE (Bilgisayarlı Gümrük Etkinlikleri) sisteminde de güncelleme yapılması gerektiği düşünülmektedir. Zira yapılan işlem örneklerinden hareketle ithalat işlemlerinde 2024 yılı öncesinden farksız olarak beyannamelerin sistem kapamalarının yapıldığı ve herhangi bir engelleme, blokaj veya ek belge gibi enstrümanlar olmadan işlemlerin sonuçlandığı gözlenmektedir.

Konuyla ilgili olarak geriye dönük kontrollerin daha sağlıklı yapılabilmesi bakımından MH1 ve TP1 tespit kodlarında olduğu gibi beyan aşamasında kapsam dışı beyanın yanında beyannamenin 44 no.lu hanesine "0786-YGM Raporu" belgesi doğrulama alanı "S" olarak eklenmesinin faydalı olacağı değerlendirilmektedir. YGM Raporu tevsik edildiğinde "S" ibaresinin kaldırılarak YGM raporunun referans numarasının girilmesiyle birlikte açık olan beyannamenin "Kapatılabilir" statüye gelmesi gibi bir uygulamanın benimsenmesi işleyişin kendi içerisinde tutarlılığını ve otokontrolünü sağlayacağı mütalaa edilmektedir.

VII. Konuyla ilgili Diğer Soru ve Sorunlar

a. Sözleşmeler ne zaman ve nasıl yapılacaktır?

Konuyla ilgili mevzuat düzenlemeleri bir arada değerlendirildiğinde sözleşmelerin serbest dolaşıma girmiş eşyanın kullanım amacı tayin edilebilecek nihai ürün haline getirildikten sonra kullanım veya teslimi sonrasında ve ek süre alınmamışsa

beyannamenin tescil tarihinden itibaren altı aylık zaman dilimi içerisinde yapılması gerektiği sonucu çıkmaktadır.

YGM Rehberi ile YGM sistemi arasındaki sözleşme bilgilerine dair çelişkilerin varlığı bilinmekle birlikte bu yönde düzenleme yapılmasına ihtiyaç olduğu "AN9" tespit koduna ilişkin sözleşmelerde olduğu gibi DK1 tespit sözleşmelerinin de "Global" olarak ihdas edilmesi; sözleşme içeriğinde firma, ilgili gümrük ve süre dışında başkaca bir ayrıntıya yer verilmeyerek, global sözleşmelerin ilgili ay içerisinde tanzim edilecek raporlarla ilişkilendirilmesi yönünde bir işleyişin benimsenmesi gerektiği mütalaa edilmektedir. Mevcuttaki teknik düzenlemeye bakıldığında (Bkz. YGMS) tek bir beyannamenin tek bir sözleşmeye bağlanabildiği müşahade edilmektedir.

b. Birden fazla Beyanname İçin Tek Bir YGM Raporu Düzenlenebilir mi?

YGM Rehberinin 27.maddesinin 17 no.lu dip notundan hareketle Gümrük bazında olmak üzere aynı ay içerisinde tespit işlemi yapılan beyannameler için tek bir rapor düzenlenebilecektir. Bunun yanında tek bir sözleşmeye mukabil tek bir tespit raporu düzenlenmesinin önünde mevcutta sistemsal veya mevzuatsal bir engel bulunmamaktadır.

c. 500.000 TL toplam fatura tutarını aşan ürün ayrımı neye göre yapılacaktır?

Özellikle parçalı faturaların toplanarak bir beyannamede 500.000-TL bareminin üzerine çıkması veya bir fatura toplamının birden fazla beyannameye bölünerek 500.000-TL bareminin altında kalması durumunda nasıl bir işlem yapılacağı konusunda sektörde kafa karışıklığı olduğu malumdur. Ancak Düzenlemenin toplam fatura tutarını göre değil; sabit referans numarası karşılığında beyan edilen beyanname kalem tutarının baz alınarak işlem tesis edilmesi gerektiği tarım tebliğinin 10/6.maddesinin irdelenmesinden rahatlıkla anlaşılabacaktır.

Diğer yönden eşya değeri belirlenen limiti aşsın ya da aşmasın; YGM raporu tanzim edilsin ya da edilmesin aslolan firmaların ithalat amacına uygun olarak iş ve işlem tesis etmesidir. YGM raporu tanzimi açısından ise şu formülün uygulanması tavsiye edilmektedir:

*Kapsam Dışı Olarak Beyan Edilen Sabit Referans Numarasına Karşılık Gelen Beyanname Kalem Fiyatı * Beyannamenin Tescil Tarihindeki Merkez Bankası Döviz Satış Kuru=> (büyükse) 500.000-TL den YGM raporu tanzim ettirilmelidir. Zira YGM kendisine gelen belgeler açısından öncelikle beyannamenin 44 no.lu hanesinde beyan edilen referans numarasından hareketle hangi listede olduğuna ve zikredilen referans numarası karşılığında beyan edilen eşya tutarının 500.000-TL' yi aşp aşmamasına göre tespitlerini raporlayacaktır.*

d. DK1 Raporlarının Reddedilme Gerekçeleri Neler Olabilir?

DK1 kapsamında düzenlenen tespit raporlarının ilgili mevzuatı uyarınca belirlenen formata uygun bir şekilde hazırlanmadığı, bilgi ve belgelerin eksik veya hatalı incelendiği, raporun belirlenen süreler içinde gümrük idaresine sunulmadığı durumlarda ilgili müeyyideler saklı kalmak üzere YGM raporlarının reddedileceği değerlendirilmektedir.

Ayrıca rapor düzenleme süresi iki ay geçmiş olan beyannameler için düzenlenen raporların reddedileceği hüküm altına alınmıştır (Bkz Seri 18 No.lu teb.3/3.md.).

e. DK1 Tespit Raporları Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi Dışındaki Gümrük Rejimleri İçin de Tanzim Edilecek mi?

Her ne kadar Tarım tebliğinin (Bkz 2024/5 sayılı teb. 2.md) kapsamı Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi, Dâhilde İşleme Rejimi, Hariçte İşleme Rejimi, Gümrük Kontrolü Altında İşleme Rejimi ve Geçici İthalat Rejimini kapsasa da Gümrük Genel Tebliği (*Serbest Dolaşıma Giriş*) (Seri No: 18) (10.10.2024 t. 32688 s. R.G.)' nin 3.maddesinin 5.fıkrası mucibince "DK1" tespitine ilişkin YGM raporlarının sadece serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulan eşyaya uygulanacağı açıktır. Dolayısıyla tarım tebliğinde sayılan diğer rejimlere konu beyanların "DK1" Tespit Raporu kapsamına girmediği izahtan varestedir.

f. Hammaddenin İşleme Tabi Tutulmadan veya Yarı Mamul Olarak Başkasına Satılması Durumunda Ne Tür İşlemler Yapılacaktır?

Eşyanın işleme tabi tutulmaksızın başka bir firmaya satılması halinde alıcıya ilişkin bilgi ve belgeler, satış sonrası işleme tabi tutulup tutulmadığı, işleme tabi tutulmuş ise yapılan işlemlerin niteliği, kullanıma sunulduysa kullanım alanı gibi hususların da (*Paketleme, ambalajlama, havalandırma, kurutma, tasnifleme vb. gibi basit işlem ve işçiliğe tabi tutulan eşyanın işleme tabi tutulmuş sayılmayacağı göz önünde bulundurulmalıdır.*) karşıt incelemeye tabi tutularak belgelendirilmesi gerekmektedir. Her ne kadar gümrük idaresine karşı sorumluluğun beyanname veren ithalatçı firmada olduğu malumsa da özel hukuk gereği zararın tazmini veya rücu hakkının kullanılması bakımından satışı sözleşmelerine kapsam dışına yönelik maddeler eklenmesi; ürünlerin kapsam dışında kullanılacağına dair taahhütname alınması faydalı olacaktır. Ayrıca YGM'nin tespitlerini işlenmiş ürün veya Nihai ürün üzerinden yapması gerektiğinden muhtelif kişilere yapılan satışlar değil zincirin son halkasında eşyanın nerede ve nasıl kullanıldığının tespiti ziyadesiyle önemlidir. Muhtelif kişilere yapılacak satışların tevsikine yönelik raporlama hizmeti için ayrı bir ücretlendirme yapılmadığı ve asgari ücretin 200-TL olarak belirlendiği bir ortamda sağlıklı bir raporlamanın nasıl yapılacağı sorusu ayrı bir yazışma ve tartışma konusudur.

g. Tespit Raporları Gümrük İdaresine Nasıl Sunulacaktır?

YGM tebliğinin 17.maddesinin 1. Fıkrasında da hüküm altına alındığı üzere Tebliğde ve rehberde belirtilen usul ve esaslara uygun olarak düzenlenen tespit raporları ekleriyle birlikte sistem vasıtasıyla (YGMS) olmak üzere; YGM nin elektronik imzasıyla gönderilecektir. Diğer yönden yükümlü firmaya sunulan rapor örneğinin ekleriyle birlikte ayrıca kayıtlara geçirilmesi bakımından yükümlü veya vekili Gümrük Müşaviri tarafından ilgili gümrük müdürlüğüne bir dilekçe ekinde sunulmasının faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

h. Uygulamayı Plastik Sanayiinden Örnek Vererek Somutlaştırmak Mümkün Müdür?

Kullanım sahası en geniş sektörlerden olan plastik sanayiinden verilecek örnekle seçerek konuyu somutlaştırmak gerekirse:

X-firması yurtdışından **3902.30.00.00.19 GTİP’li** “Diğerleri” meyanında **“Kopolimer”** isimli eşyayı ithal ettiğini varsayalım. Söz konusu eşya 2024/5 sayılı Ürün Güvenliği ve Denetimi Tebliğinin Ek-2 listesinde yer almaktadır. Somut olaydaki ürünü Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi, Dahilde İşleme Rejimi, Hariçte İşleme Rejimi, Gümrük Kontrolü Altında İşleme Rejimi ve Geçici İthalat Rejimine tâbi tutacak yükümlüler ya Tarım ve Orman Bakanlığınca düzenlenen Uygunluk Yazısına karşılık gelen referans numarasını; ya da Gıda ile temas etmeyecek, gıda ve yem sanayii dışında ve/veya karşılarında belirtilen amaçlar (*sadece gıda imalatında kullanılan katkı maddeleri, aroma vericiler, işlem yardımcıları, sakız mayası vb*) dışında kullanılacak olması halinde **10617541565699503532523** referans numarasını Gümrük Beyannamesinin 44 no.lu hanesine beyan etmiş olması gerekir. 01.02.2024 tarihinde tescil edilen beyanname işlemleri, Tarım uygunluk yazısı alınmadan tarım tebliğinin “Muafiyetler ve Kapsam Dışı” başlığı altındaki 10.maddesine istinaden EK-2 listesi için belirlenmiş olan sabit referans numarası ile tarım uygunluk yazısı alınmadan tamamlanıyor. Söz konusu firmanın ek süre hakkı mahfuz olmak üzere 31.12.2024 tarihine kadar YGM Raporu ihdas ettirmesi gerekmektedir. İlgili YGM ise rapor hazırlaması için öncelikle:

- a- Başvurunun süresi içerisinde yapıp yapılmadığına,
- b- Kapsam Dışına yönelik sabit referans numarasının ilgili beyannamenin 44 nolu hanesine beyan edilip edilemediğine,
- c- İlgili beyanname kalemine karşılık gelen fatura bedelinin 500.000-TL’yi geçip geçmediğine,
- d- Beyannamenin rejiminin Serbest Dolaşım Giriş Rejimi (SDGR) olup olmadığına,
- e- Hammaddenin direk, yarı mamul veya işlenerek satışı akabinde (*Birden fazla muhtelif satışlar ticaretin doğasında bulunduğundan YGM nin mümkün mertebe zincirin son halkasındaki nihai eşyaya odaklanılması ve raporlamasını nihai eşyayı merkeze alarak yapması beklenir*) mezkûr Kopolimer cinsi eşyanın gıda imalatında Kullanılan Katkı maddeleri, Aroma vericiler, İşlem yardımcıları, Sakız mayası, Olarak kullanılmadığına,

Yönelik tevsik edici belge ve bilgileri derleyerek rehberdeki asgari bilgileri içeren raporunu oluşturması gerekmektedir. Söz konusu raporun 12.10.2024 tarihinde düzenlendiğini varsaydığımızda 07.11.2024 tarihine kadar Beyannamenin tescil edildiği gümrük idaresine ibraz edilmesiyle süreç nihayete erdirilecektir.

VIII. Sonuç ve Değerlendirme,

Uygulamanın 01.01.2024 tarihinden başlamak üzere yukarıdaki tabloda kategorize ettiğimiz sabit referans numaraları ile Serbest Dolaşıma Giriş Rejimine tabi tutulan (ithal edilen) tüm beyannameleri kapsamı münasebetiyle bu kapsamda gümrük işlemlerini tekemmül ettiren firmaların öncelikle Gümrük Müşavirleriyle irtibata geçerek;

- a- Kapsam dahilindeki beyannamelerin tespit edilmesinin,
- b- İthalatı yapılan ürünlerin üretilip, üretilmediği, hammadde olarak veya nihai ürün olarak satılıp satılmadığının belirlenmesinin,
- c- Muhasebe kayıtlarının tertibine dair *(Sipariştten nihai ürüne belgeler arasında illiyet bağının kurulup, kurulmadığı)* hususların gözden geçirilmesinin,
- d- Raporlamalar ve daha kapsamlı bilgilendirme için bir Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri (YGM) ile irtibata geçilmesinin,

Faydalı olacağı değerlendirilmektedir. Daha söylenecek çok şey var belki amma yazı epey uzadı. Rahmetli Abdurrahim Karakoç'un "Yalvarış" şiirinde betimlemesiyle konuya şimdilik nokta koyalım: "**Zaman kısa, ben yorgunum, yol uzun**" ...

***Haki Demirtaş**

Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri
(12.10.2024)

Kaynakça:

- 1- Gümrük Kanunu- (4458 nolu Kanun) (04.11.1999 tarihli, 23866 sayılı R.G.)
- 2- Gümrük Yönetmeliği (07.10.2009 t. 27369 s. R.G.)
- 3- Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği Tebliği (10.09.2020 t. 31240 s. R.G.)
- 4- Genelge No: 2024/8 (Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği Rehberi ve Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirleri Çalışma Bölgesi)
- 5- Tarım ve Orman Bakanlığının Kontrolüne Tabi Ürünlerin İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2024/5) (31 Aralık 2023 Tarihli ve 32416 Sayılı Resmî Gazete 4. Mükerrer)
- 6- Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (11.01.2024 t. 32426 s. R.G.)
- 7- Gümrük Genel Tebliği (Serbest Dolaşıma Giriş) (Seri No: 18) (10.10.2024 t. 32688 s. R.G.)

- 8- <https://www.gumruktv.com.tr/kose-yazilari/tarim-ve-orman-bakanliginin-kontrolune-tabi-olmayan-kapsam-disi-urun-gruplari-ve-ygm-raporu>